ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-4641
Опис № 16
Архівний № 586

Управління СБУ
по Сумській області

Исполкома

ДЕЛО № 4212

Брак

Александр Гордеев

Начато 20 ноября 1945 г.

Окончено 7 июня 1955 г.

на 7 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-4641
Опис № 16
Архівний № 586

смно тому, що поліція забороняла збиратися відкрито жінкам. Вони не мали тоді ніяких прав і рахувалися завжди нижчими в правах від чоловіків.

Радянська влада дала змогу жінці бути рівною в правах з чоловіками. Жінки одержали від радянської влади право вчитися і набувати вільно собі бажаних професій.

Радянські жінки в дні Великої Вітчизняної війни всюди заміняли чоловіків і посилено допомагали нашій героїчній Червоній Армії громити ненависного ворога. Вони працювали так, що наша Червона Армія немала ні в чому недостачі на фронті. Жінки, в більшості, забезпечували фронт боєприпасами, озброєнням, одежою і продовольством.

Багато жінок, беручи безпосередню участь в боротьбі з німецькими загарбниками вкрили себе невмирущою славою.

Хто не знає Зої Космодем'янської, Ульяни Громової, Любові Шевцової—що героїчною смертю загинули за нашу Вітчизну. Їх образ вдохновляє і зараз наших жінок на трудові подвиги в ім'я своєї Батьківщини.

Зараз жінки в умовах мирної праці відіграють ще більшу роль. Вони разом з чоловіками, що повернулися з фронту відбудовують народне господарство, щоб швидше зро-

працю всі вони закріплюють ту перемогу, що її здобула Червона Армія в тяжких боях з німецькими загарбниками.

Таких як вони є багато і в нашому районі і по всій нашій Радянській Вітчизні.

„Лише колгоспне життя могло зробити працю справою честі, тільки воно могло породити справжніх героїнь-жінок в селі, тільки колгоспне життя могло знищити нерівність і поставити жінку „на ноги".

Цими словами великого вождя дорожать жінки радянської країни. Вони зараз докладають всіх зусиль, щоб швидше залікувати рани, нанесені країні війною і зробити нашу Батьківщину ще більш міцнішою.

Жінки в нашій країні мають великі політичні права. Кращі із них обрані до Верховного органу влади — Верховної Ради СРСР. Все це говорить про те, що жінки в радянській країні стоять у всіх відношеннях нарівні з чоловіками.

Немає сумніву, що жінки після закінчення Вітчизняної війни, в період мирного будівництва докладуть усіх зусиль, щоб зробити нашу Батьківщину ще більш квітучою, ще більш міцною, чим вона була до війни, а життя народів зробити заможним і щасливим.

ший члени бригади на чолі з своїм бригадиром Оксаною, виростили зернових 14 цнт. з га, а урожай цукрових буряків зібрали в середньому по 163 цнт. з га. Але на цьому передовики не зупинилися. В цьому, 1946 р. добре, обговоривши питання, з членами своєї бригади з ланковими, вона вирішила дати ще вищий урожай: 200 цнт. зернових, 200 цнт. в середньому з га. цукрових буряків і 180 цнт. картоплі — ось завдання, що стоїть перед

Жінка — зоотехнік

Саме найкраще по району ідуть справи з розвитком тваринництва на участку Насті Домашенко тому, що вона любить свою справу і цілком віддається їй.

Тваринництво — це одна із найважливіших галузей сільського господарства і, знаючи про це, тов. Домашенко веде боротьбу за покращення стану його, за збільшення поголів'я його і за збільшення продуктивності тварин.

Вона всюди вспіває побути, дає поради завідувачам тваринницьких ферм.

В кожному її колгоспі є вже зараз по 3 тваринницькі ферми.

За доблесну працю в період Великої Вітчизняної війни Н. Домашенко нагороджена медаллю „За трудову доблесть у Великій Вітчизняній війні в 1941—1945 р. р."

М. Кольченко.

РЕКОРДНИЙ УДІЙ

Правильно організувавши догляд за закріпленими коровами, доярка з колгоспу ім. Шевченка, Жуківської сільради, Мотря Міщенко домоглася рекордних удоїв від 5 закріплених за нею корів. За 1945 рік вона надоїла від 5 корів 5.944 літри молока, замість плану 4.800 За свою стахановську працю вона одержала додаткової оплати з колгоспу 168 літрів молока.

Д. Кольченко.

готувала до сівби насіння, відремонтувала сільськогосподарський реманент. Коні і робочі бички тут мають вище середню вгодованість і до посівної кампанії цілком готові.

Оксана з своїми колгоспниками домовилася в весняну сівбу працювати так, щоб в строк посіяти ярі культури і в цьому році домогтися ще вищого урожаю, ніж це було в минулому році.

В. Зінченко.

мет, вивозить перегній на свою ділянку.

Ланка К. Циганок розгорнула соціалістичне змагання за кращу підготовку до сівби, за вирощування високих урожаїв цукрових буряків.

Г. Коротноз.

Висока продуктивність праці

Добрих успіхів домоглися в минулому році працівники колгоспних свиноферм Г. Загинайлова з колгоспу „1-ше Травня", Червоно-Слобідської сільради і П. Ковбаса із колгоспу „Червоний Донбас" Слобідської сільради. Працюючи на фермах вони докладали всіх сил, щоб поголів'я зростало з року в рік.

В 1945 році П. Ковбаса одержала від закріплених за нею 3 свиноматок по 21 діловому поросяті від кожної. За свою сумлінну працю в колгоспі вона одержала в рахунок додаткової оплати 3-х поросят.

Г. Загинайлова від закріпленої за нею групи свиноматок одержала 56 ділових поросят проти плану 36. В рахунок додаткової оплати праці вона одержала 4 поросяті.

На досягнутому вони не зупиняються. В 1946 році П. Ковбаса та Г. Загинайлова зобов'язалися працювати ще краще.

Заслуженою славою користується молодіжна бригада, керуюча Н. О. Безшапошниковою. Обслуговуючи 42 верстати, бригада систематично виконує норми не менш ніж на 160 проц.

Бригада Н. Безшапошникової є ініціатором обласного змагання текстильників.

На знімку: кращий бригадир фабрики Н. Безшапошникова за роботою в ткацькому цеху.

Фото Ф. Каришева.

го відділення радгоспу взяв на себе підвищені зобов'язання: дати країні в 1946 сільськогосподарському році бурякосіючих культур на 300 процентів більше проти плану і зернових культур на 150 процентів. Домогтися пониження вартості продукції проти плану на 150 процентів.

М. Зьоменко.

того, щоб одержати схвалення всіх країн—членів Комісії. Австралійський уряд жалкує, що в ці положення був включений принцип права вето.

СТРАЙКИ В МАДРАСІ

ЛОНДОН, 26 лютого (ТАРС). Лондонське радіо передає, що 25 лютого спалахнули заворушення в Мадрасі. Транспортні робітники страйкували на знак протесту проти дій англійців в Бомбеї. Через кілька годин до них приєдналися тисячі робітників заводу. Всього страйкує 10 тисяч чоловік.

ландія), Баджпайс (Індія), Ромуло (Філіппіни), Блекслі (США), Ло Ші-тунь (Китай), Лаксот (Франція), Поулес (Нова Зеландія), Норман (Канада).

ЩО ДАЛА РАДЯНСЬКА ВЛАДА ЖІНЦІ

В Сталінській Конституції говориться: „Жінці в СРСР надаються рівні права з чоловіком у всіх галузях господарського, державного, культурного і громадсько-політичного життя".

Радянська влада не тільки надала жінці рівноправність, але і створила всі умови для того, щоб жінка могла використати свої права.

Насправді, хіба зуміла б багатодітна мати працювати нарівні з чоловіком на заводі або в колгоспі, коли б не існувало дитячих садків і дитячих ясел? Змогла б робітниця або селянка дати своїм дітям освіту, коли б держава не подавала їй матеріальної допомоги? Змогла б дівчина обрати собі професію по серцю, якщо б перед нею не були відкриті двері всіх учбових закладів?

Нагадаємо декілька цифр.

В 1913 році на всю Росію було тільки 19 дитячих ясел на 550 місць. А в 1914 році кількість місць в дитячих яслях досягло двох мільонів. Ось живий доказ піклувань радянської держави за матерів.

Під час Вітчизняної війни Указом Президії Верховної Ради СРСР значно збільшена державна допомога вагітним жінкам, багатодітним і одиноким (що не перебувають в шлюбі) матерям. Відпустка по вагітності і пологам збільшена з 63-до 77 днів. У двічі збільшений продовольчий пайок вагітним жінкам, починаючи з шостого місяця вагітності і годуючим матерям протягом чотирьох місяців годування. Установлено державну допомогу одиноким матерям. Багатодітним матерям призначається державна допомога при народженні третьої і кожної слідуючої дитини. Не дивлячись на важкі умови військового часу, за три з половиною роки Вітчизняної війни багатодітним матерям було виплачено державної допомоги 2 мільярди 800 мільонів карбованців.

Установлено почесне звання „Мати-героїня", присвоєнного матерям, які народили і виховали десять і більше дітей. Матерям, яким присвоєно це звання, вручається орден „Мати-героїня" і грамота Президії Верховної Ради СРСР. Матері, що народили і виховали п'ять і шість дітей, нагороджуються „Медаллю материнства", а матері, що народили і виховали сім, вісім і дев'ять дітей,—орденом „Материнська слава".

Колгоспи по статуту сільськогосподарської артілі звільняють жінку від роботи на місяць до народження і на місяць після народження з виплатою половини середнього числа вироблених нею трудоднів.

Немає більше в світі такої країни, де про жінку б так піклувалися, як у нас, в СРСР. Все зробила радянська влада, щоб жінка змогла повністю використати надані їй Конституцією права. І жінка їх використала!

Жінка довела, що вона уміє працювати не гірше за чоловіків. В жовтні 1941 року число жінок, зайнятих в промисловості, досягло 45 процентів всього складу робітників. В 1943 р. 72 процента всіх трудоднів в колгоспах було вироблено жінками. За роки війни біля мільона жінок стали трактористами, комбайнерами, механіками.

На всю країну прославилася московська робітниця Катерина Баришнікова—ініціатор руху робітничої молоді за скорочення в бригадах числа робітників і виконання виробничих завдань зменшеним складом бригад. Все колгоспне село знає ім'я рязанської трактористки О. Гармаш, яка обробила за сезон в 5 разів більше землі, ніж треба було по плану. Сивоволосі академіки вивчають досвід майстрів високого урожаю сибірячки Картової, москвички Крутової, українки Пармузіної. У нас є жінки-професори і жінки-академіки. В 1941 р. в країні було 650 тисяч учительок 73 тисячі жінок-лікарів, 150 тисяч жінок-інженерів, і техніків. Немає, здається, в нашій країні такої професії, яка показалася б жінці не по плечу!

А. Ільїна.

Редактор **В. Корда.**

БМ 00163 Адрес редакції: с. Буринь, Сумської обл. вул. Свердлова, № 5, друкарня газ. „КБ". Тираж 1500.

3

2561-2

НКО

Отдел контрразведки „СМЕРШ“ 47 армии

ОПРОСНЫЙ ЛИСТ

194 5 года Июль 16 месяца ..... дня .....

1. Фамилия Хорек

2. Имя и отчество Александр Гордеич

3. Дата рождения 1915 г.

4. Место рождения Сумской обл. Бурынский р-к
с. Попова Слобода

5. Национальность Укр-н

6. Партийность б/п партстаж .....

№ партбилета .....

(когда и кем выдан партбилет)

7. Профессия и специальность .....

8. Последнее место жительства до призыва в армию с. Конотоп
"

9. Последнее место работы и должность до призыва в армию Кондуктор
Железной дороги с. Конотоп

10. Состав семьи .....

(близкие родственники, их имена, фамилии,
Жена Нина
род занятий и адреса)

11. Образование (общее, специальное) 4 кл

12. Социальное положение (род занятий и имущественное положение) рабочий

13. Каким репрессиям подвергался: судимость, арест и другие (Когда, за что) Не подвергался

14. Имеются ли репрессированные при советской власти родственники Не имеются

15. Участие в бандах (к р организациях и восстаниях) Не участвовал

16. Какие имеет награды (ордена, грамоты, оружие и др.) при советской власти Не имеет

17. Когда и каким военным комиссариатом призван в армию в Июле Калининским

18. Служба в Красной Армии, когда и в качестве кого —

19. Звание и последняя должность в Красной Армии —

20. Личный (мартикулярный номер)

21. Название войсковой части и род войск, где служил в последнее время —

22. Находился ли в окружении или в плену (если в окружении, то название местности) В окружении не был

23. Когда, где и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение 18 III 43 в районе н.п. Бакунцы харьковской

24. В каких лагерях военнопленных содержался г. Барнаульф

25. С кем из военнопленных содержался в этом лагере Не было никого

26. Когда и при каких обстоятельствах освобожден из лагеря противника или вышел из окружения 1 IV 45 Союзными войсками

27. Допрашивался ли и сколько раз за время нахождения в плену у противника Не допрашивался

28. Фиксировались ли допросы Не фиксировались

29. Фамилия, имя и отчество и другие данные лиц, которые могут подтвердить обстоятельства и факты пленения, нахождения в лагере, окружения, освобождения из лагеря противника или выход из окружения Нет никто

30. Когда и откуда прибыл в данный лагерь 12 июля 45. из ЗЭП-4.

Подпись опрашиваемого Брек

Должность и подпись сотрудника, Ст. оперуполн. опер сектора
заполнявшего опросный лист 47 Армия
Ст. Лейт Дудин

Справка

Дана Бурненскому сельсовету Слободского района Кировской области в том, что действительно он является уроженцем и жителем села Слободы. По социальному положению из крестьян-середняков. Родители как до революции так и после занимались хозяйством. В 1943 году был насильственно угнан в Германию. В 1945 году в мае возвратился домой. В настоящее время работает в к.з. В политическом отношении характеризуется удовлетворительно.

Председатель Бурненского сельсовета Вахрушев

19/III 1946 г.

Дирбака
Дана Сидоровичу

Архивное дело № 9212
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как наводящее
справочном учете.
Пересмотрел Прокопенко (
с отражением на оперативно-

Согласны:
Начальник отделения
Нач. 5 отд. УКГБ при СМ УССР
по Сумской обл.
7 VI 1955 г.
(
(

4 5

Заполняется оперативным сотрудником проверочно-фильтрационной комиссии — со слов проверяемого.

АНКЕТА

на гражданина СССР, возвратившегося в СССР через Конотопскую. **границу**

1. Фамилия, имя, отчество Если фамилия, имя, отчество изменены, то когда, почему и какую фамилию носил до изменения	Брек Александр Георгиевич не изменял
2. Год, месяц и число рождения	1915 год, сентябрь месяц, 15 дня.
3. Место рождения (республика, край, обл., район, село по новому адм. делению)	УССР, Сумская обл. Бурынский р-н с. Попова слобода.
4. Последнее местожительство и адрес: а) до начала войны или призыва в армию б) до убытия за границу	УССР, Сумская обл. Бурынский р-н с. Попова - слобода. УССР, Сумская обл. Бурынский р-н. с. Попова слобода.
5. Национальность, родной язык, каким иностранным языком владеет, в какой степени	Украинец, Украинский, иностранными языками не владеет.
6. Партийность. В какой организации состоял до оккупации (плена)	беспартийный.
7. Где находятся парт., комсомольские документы (когда, куда, кому сдал, порвал, отобраны оккупантами, где кем)	не имел.
8. Образование, когда, где учился, что окончил	Украина.
9. Профессия, специальность	Кондуктор Жел. дороги.
10. Судимость при Сов. власти (кем, когда, за что и мера наказания)	не судимый.

11. Сведения о трудовой деятельности до оккупации или призыва в Красную Армию, начиная с 1939 г.:

Даты поступления	Даты увольнения	Название учреждения, предприятия	Должность, выполняемая работа	Адрес учреждения, предприятия (республ., край, обл., район, село)
20.XI.1939	24.09.1941	Московско-Киевская железная дорога. Конотопский узел	Ст. кондуктор товарных поездов.	УССР, Сумская обл. г. Конотоп ст. Конотоп.

12. Отношение к воинской службе (род войска, последнее звание, кадровый или призван во время войны, когда и каким военкоматом)	не служил
13. Участие в боевых операциях (где, когда, в составе каких частей, был ли ранен, контужен). Награды за боевые операции	не участвовал.

14. Прохождение службы в Красной Армии с 1939 г.:

Даты		Название (номер) части (в состав какого соединения и фронта входила часть)	Должность, звание	Местонахождение части
Зачисления	Отчисления			
		Не служил.		

15. Где, когда и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение — Не попадал.

16. При каких обстоятельствах попал на оккупированную советскую территорию — При занятии немцами нашего района немцами проживал на оккупированной территории.

17. Сколько раз, когда, где задерживался, допрашивался военными, полицейскими органами, гестапо на оккупированной советской территории, по каким вопросам. Если судился, каким судом, за что, срок наказания, где отбывал, кем и когда освобожден; каким другим репрессиям подвергался (сам и семья) со стороны оккупантов — не задерживался и не допрашивался не судился.

18. Сведения о роде занятий и месте жительства на оккупированной советской территории:

Даты		Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Должность, выполняемая работа	Адрес местожительства
Поступления	Увольнения			
24.09.1941.	18.03.1943.	Колхоз организованный немцами. №7.	Работал Колхозником	Сумская обл. Бурынский р-н. с. Попова Слобода.

19. Когда и при каких обстоятельствах попал на территорию, воюющих с СССР стран или в оккупированную Германией страну (выяснить подробно, попал ли за границу в качестве военнопленного, мобилизованного или выехал добровольно) — 18.03.1943г. был мобилизован в качестве рабочей силы и отправлен в германию г. Ахен.

20. Вызывался ли за границей на допросы, кем, когда, в связи с чем.
Если судился, где, когда, каким судом, за что, срок наказания, где содержался, при каких обстоятельствах и когда освобожден — Назначен не вызывался и не судился.

21. Сведения о роде занятий и месте жительства за границей:

Даты		Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Адрес учреждения, предприятия (страна, окр., уезд, город, село)	Какую работу выполнял и где жил (точный адрес) и по каким документам
Поступления	Увольнения			
10.09.1943.	1.04.1945	У Бауэра Фелик Герсман.	Германия-Эстенвиля г. Ахен.	Работал по с/х. прописан при даче Хозяина г. Ахен. Документов нет.

22. Служил ли в армиях, воюющих с СССР стран или других воинских антисоветских формированиях (указать в каких частях, когда, должность, звание) — Не служил

23. Кого из советских граждан знает как изменников Родине, предателей и пособников (указать фам., имя, отч., установочные данные и в чем выражалась их изменническая деятельность и где они сейчас находятся) — Никого не знаю

24. Когда и при каких обстоятельствах вернулся в СССР или прибыл на границу СССР (одиночным порядком или в группе (с кем), явился добровольно или задержан, кем, когда) — 1.04.1945г. был освобожден американцами 13.06.1945, прибыл в групповом наряде к советскому Командованию г. Магдебург. 28.08.1945 в групповом наряде прибыл в г. Брест.

25. Сведения о семье и близких родственниках (отец, мать, жена, дети, братья, сестры) по последним известным ему сведениям (с указанием года, даты)

Фамилия, имя и отчество	Возраст	Степень родства	Постоянное место жительства и род занятий до войны	Где проживают (адрес) и чем занимаются (по последним данным), если выбыли с постоянного места жительства (куда), погибли, умерли, откуда ему стало это известно
Брек Устюся Ивановна	30.	жена	Усер, Сумская обл. Бурынский р-н. с. Попова слобода Работал в колхозе	там же и проживает Работает в колхозе из письма от 12.XI.1945г.
Белая Ненагель Гордеевна	40.	сестра	— и —	— и —
Иващенко Василина Гордеевна	48.	сестра	— и —	— и —
Брек Герасим Гордеевич	43.	брат	— и —	где сейчас проживает не известно.

26. Кто может подтвердить изложенное в анкете: а) за время пребывания в армии; б) за время пребывания на советской оккупированной территории; в) за время пребывания за границей, (указать фамилию, имя, отчество лиц, где они живут и чем занимаются)	а) не имущих. б) ~~Скворцов~~ Поспаменко федор Сумская обл. Бурынский с. Новоспасовка проживают и работают в Колхозе. в) Скворцов федор Иванович Сталинская обл. Артемовский р-н г. Часов Яр. где служил не известно.
27. Что хочет опрашиваемый сообщить о себе дополнительно	ничего не имеет.
28. Куда опрашиваемый хочет ехать (точный адрес) и что делать	УССР, Сумская обл. Бурынский р-н с. Новоспасовка, работать.
29. Перечислить все имеющиеся у опрашиваемого документы, кем, когда они выданы и их №№	документов нет, все сгорели в г. Косьмин. в годы советско-л 252 Августа 1943 г.

Примечание. Если некоторые вопросы анкетным путем не будут выяснены, о них проверяемый должен быть допрошен отдельно.

Дактилоскопическ указательного пальца правой руки

Место для фотокарточки

Подпись опрошенного Брек

Анкета заполнена «20» Ноября 1945 г. в Шестаковском шахто
востановительном тресте
УССР, Сталинская обл. Снежнянский р-н Шахта №4.
Ст. оперуполномоченным отр. Смерш. капитан Пастухов.
(должность, звание и фамилия (разборчиво) допросившего)

(подпись)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

«17» декабря месяца 1945 г. из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Брек А. Г. в армию не призывался по брони, проживал на оккупированной территории работал в с/х общине, в СА, был мобилизован в Германию работал у бауэра на с/х работах. Компрометирующих не добыто.

РЕШЕНИЕ: Передать в постоянную карту Управления проверяемого.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТР. КОМИССИИ Зам нач УНКВД Подполк. Бобленко
(должность, звание и фамилия (разборчиво)) (подпись)

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: от "Смерш" Уполном Буланцев
(должность, звание и фамилия) (подпись)

Ук/ОО Уполном Глазков
(должность, звание и фамилия) (подпись)

На сов. граждан

1. Фамилия Брек Брем
2. Имя Александр 3. Отчество Гордеевич
4. Год рождения 1915 г. 5. Место рождения Сумская обл.
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумская обл. Бурынский р-н. с. Панова Слобода
7 Профессия [специальность] кондуктор 8. Национальность украинец
9. Партийность б/п. 10. Гражданство СССР.
11. За границей был с 5.4. 1943 г. по 1.4. 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал В Германии
13. на с/хоз.

[№ фронтового сборно-пересыльного пункта и наименование фронта]
лагерь №250 г. Госсыг.

14. Дети до 14 лет, следующие при родителях [имя и год рождения]

Крх фил 42212

Правильность записанных на меня сведений _____

_____ подтверждаю Кречет

подпись

_____ Сенченко

подпись сотрудника, заполнявшего карточку

а) Решение фильтрационной комиссии Отправить на родину.

б) Выбыл „19“ VII 1945 г Сумская обл.

указать точный адрес, куда выбыл

Бурынский р-н. с. Панова слобода.

на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „____“ _____ 194 ____ г. № _____

точное название органа НКВД—НКГБ

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ [illegible]

В данном деле пронумеровано и прошнуровано 7 листов

семь

«3» января 1992 г.

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 7 аркушів

сім

«2» 12 1992 р.

Посада

Підпис

06.07.2026

Арт.1-С-3803-1